

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
“ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА”

34000 Крагујевац, Краља Александра I Карађорђевића 48

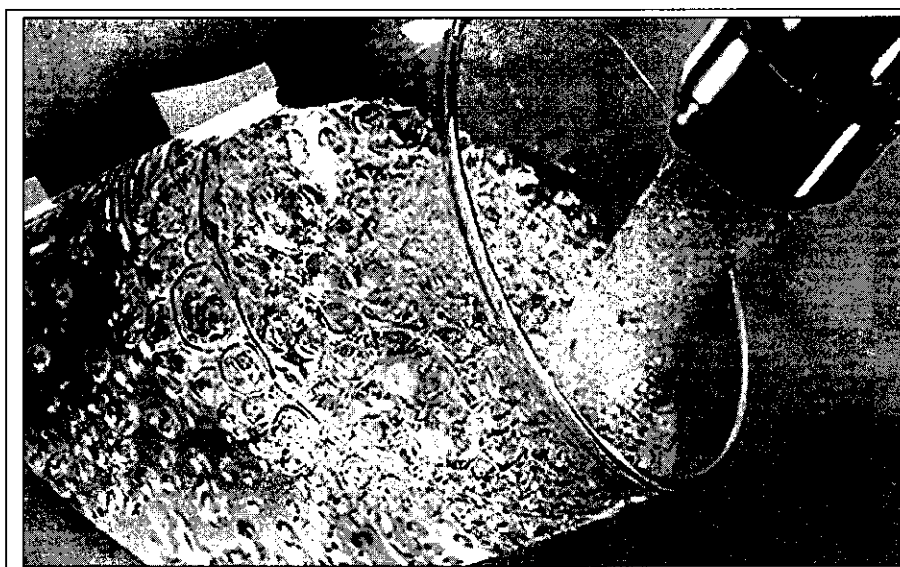

Тел.: 034/332-240; Цен: 034/335-745; Факс: 034/335-746; e-mail: [jkpvik@gmail.com](mailto:jkvik@gmail.com); матични број: 07165439; ПИБ: 101039041;

TR: Banka Intesa br.160-7109-89; AIK Banka br.105-40107-85; Eurobank Direktna br.150-207-02;

Банка Поштанска штедионица бр. 200-2711830102005-58

**ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ ПРЕДУЗЕЋА
ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац
за I - XII 2024. године**

**Крагујевац
2025.**

ИЗ 238 (ИП 012)

ОПШТИ ПОДАЦИ

Пословно име: Јавно комунално предузеће
„Водовод и канализација“ Крагујевац
Седиште: Крагујевац
Матични број: 07165439
ПИБ: 101039041
Надлежно министарство /
Министарство привреде
Надлежни орган јединице
локалне самоуправе :
Град Крагујевац - Скупштина града

Основна делатност предузећа је производња и прерада воде и снабдевање града здравом, хемијски и бактериолошки исправном водом за пиће, као и сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода са градског и приградског подручја Крагујевца. У основну делатност спада и одржавање водоводних и канализационих система и хидрограђевинских објеката. Остале делатности су: пројектовање и изградња водоводне и канализационе мреже и поправка, одржавање и оверавање водомера.

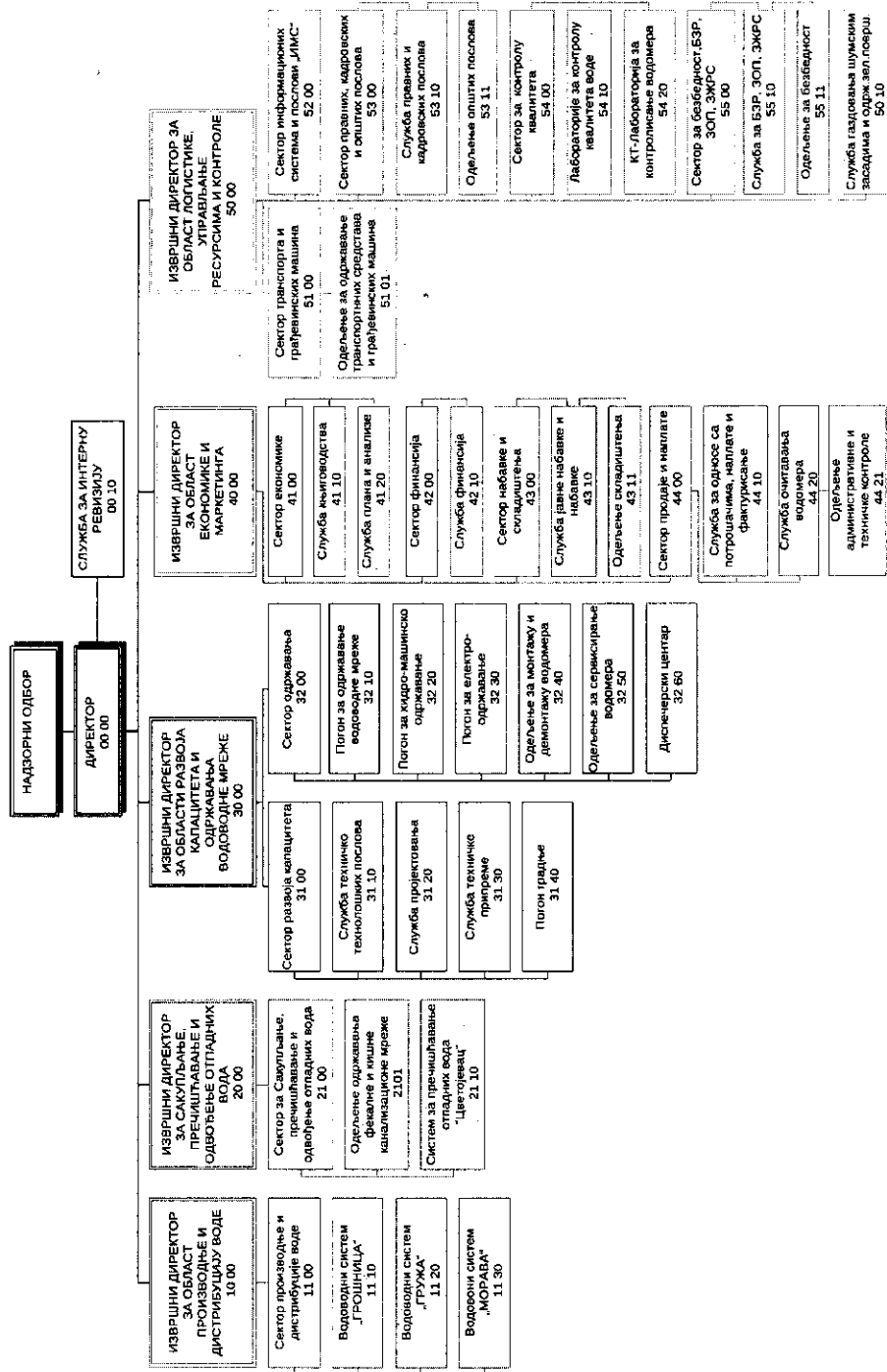
У 2024. години ЈКП „Водовод и канализација“ успело је да оствари своје основне задатке у погледу:

- уредног снабдевања квалитетном и здравствено исправном водом за пиће и заштите здравља становника и заштите животне средине одвођењем и пречишћавањем отпадних вода,
- запослених, безбедности на раду и заштите здравља, као и економски заснованих зарада,
- становника, са аспекта добијања потребних количина квалитетне и здравствено исправне воде за пиће и одвођење отпадних вода, као заштите животне средине, уз економски прихватљиву цену,
- пословних система, уредног снабдевања квалитетне и здравствено исправне воде за пиће,
- државе, складног развоја водоснабдевања, потребне количине квалитетне и здравствено исправне воде за пиће, заштите животне средине и безбедности и заштите здравља
- менаџмента, у смислу ефективног и ефикасног управљања процесима водоснабдевања и одвођења и пречишћавања отпадних вода, уз респектовање ограничених водних, финансијских и локалних ресурса.

Предузеће је, у јединственом процесу рада, организовано као самостални субјекат који обезбеђује потпуно, квалитетно, благовремено и рационално обављање послова из своје делатности. Обављање делатности Предузећа организује се по процесима рада, између којих је успостављена функционална, економска и пословна веза.

Организациону структуру Предузећа чине организационе целине, сектори, системи, службе, погони и одељења унутар којих се одвијају послови утврђени Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији у Предузећу, који доноси директор Предузећа. Органи управљања у Предузећу су: Надзорни одбор и Директор.

ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА ЈКП „ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ КРАГУЈЕВАЦ

ФИЗИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ

1. ПРОИЗВЕДЕНА КОЛИЧИНА ВОДЕ, УПУЋЕНА У ДИСТРИБУЦИОНИ СИСТЕМ

Основна делатност Јавно комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Крагујевац је сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде. Крагујевац се снабдева водом са три водоводна система: Грошничког, Моравског и Гружанског. Укупне количине произведене воде одређене су низом фактора као што су: просечна потрошња и потребе потрошача за водом, стање залиха сирове воде на извориштима (2 акумулациона језера и рени бунари), стање дистрибутивне мреже у техничком смислу, односно праћење укупне количине воде која се произведе, а не фактурише потрошачима, брзина откривања и ефикасна поправка хаварија на дистрибутивној мрежи.

Током 2024. године произведено је 19.359.039 м³, што је за 592.095 м³ више од плана, а у односу на исти период 2023. године произведено је 666.871 м³ више воде. Произведена количина воде у 2024. години била је довољна да задовољи целокупну потрошњу грађана и привреде.

Табела 1. (м³)

ВОДОВОДНИ СИСТЕМИ	ПЛАН I-XII 2024.	ОСТВАРЕНО I-XII 2023.	ОСТВАРЕНО I-XII 2024.	Разлика остварено-планирано	проценат остварења	
1	2	3	4	5	4 : 2	4 : 3
ПП Грошница	3.760.128	2.966.952	2.923.196	-836.932	78%	99%
ПП Морава	2.365.632	2.138.574	2.054.622	-311.010	87%	96%
ПП Гружа	12.641.184	13.586.642	14.381.221	1.740.037	114%	106%
УКУПНО:	18.766.944	18.692.168	19.359.039	592.095	103%	104%

Грошничко језеро је прво вештачко језеро у Србији. Први пут у нашој земљи код изградње грошничке бране примењене су савремене методе грађења у оно време. Вода захваћена из Грошничког језера морала је да се пречишћава, па је у том циљу испод бране изграђено и постројење за пречишћавање воде. Вода из Грошничке водојачке укључена је у градску водоводну мрежу 1. априла 1938. године. Тиме је Крагујевац добио савремени водовод.

ПП „Грошница“ је у укупној производњи учествовао са 15,10%.

На ПП „Грошница“ произведено је 2.923.196 м³ воде, што је у односу на план, мања производња за 836.932 м³. На ПП „Грошница“ је произведено 43.756 м³ мање воде него у 2023. години. Просечна производња на овом производном погону на годишњем нивоу износи 92,68 л/с.

На изворишту подземних вода – „Брзан“ – ПП „Морава“ захватање подземне воде на каптажном пољу предвиђено је помоћу „Рени“ бунара. Укупно је урађено 14 бунара са хоризонталним дренажним са дубином око 15 м. У функцији је 9 бунара. Пречници бунара су 4 м за 11 бунара и 2 м за 3 бунара. Подручје изворишта на левој обали реке Велике Мораве је у дужини 3,6 км и ширине 200 м. Бунари су изграђени по линији обале на удаљености од 30 до 50 м од речног корита.

ПП „Морава“ је у укупној производњи учествовао са 10,61%.

На ПП „Морава“ произведено је 2.054.622 м³ воде, што је мање за 311.010 м³ од планиране производње за 2024. годину. На ПП „Морава“ је произведено 83.952 м³ воде мање него 2023. године. Укупна количина сирове воде која се у континуитету могла добити на изворишту се кретала од 47 до 90 л/с у зависности од периода године. Просечна производња на овом производном погону на годишњем нивоу износи 65,43 л/с.

Узводно од села Пајсијевић на реци Гружи изграђена је брана, на профилу „Туцачки напер“, која формира акумулацију „Гружа“. Основна намена ове акумулације је водоснабдевање. Поред ове основне намене акумулација „Гружа“ има за задатак да заштити низводно подручје од поплава, да задржи нанос и да побољша протицање Груже у периоду малих вода.

ПП „Гружа“ је у укупној производњи учествовао са 74,29%. На ПП „Гружа“ произведено је 14.381.221 м³ воде, што је у односу на план, већа производња за 1.740.037 м³. На ПП „Гружа“ је произведено 794.579 м³ више воде него у истом периоду 2023. године. Просечна годишња производња на ПП „Гружа“ је била 457,49 л/с. Проценат попуњености акумулације кретао се од 49% (друга половина године) до 70% (јануар).

Подаци о доточима воде у акумулације задњих година указују на велике годишње осцилације, а самим тим и на велику зависност изворишта од хидролошких прилика.

На основу вишегодишње експлоатације може се сматрати да Крагујевац располаже следећим гарантованим вишегодишњим просечним количинама воде: „Грошница“ 120 л/с, „Морава“ 100 л/с, „Гружа“ 580 л/с.

Следећа табела и график приказују производњу воде током последњих пет година.

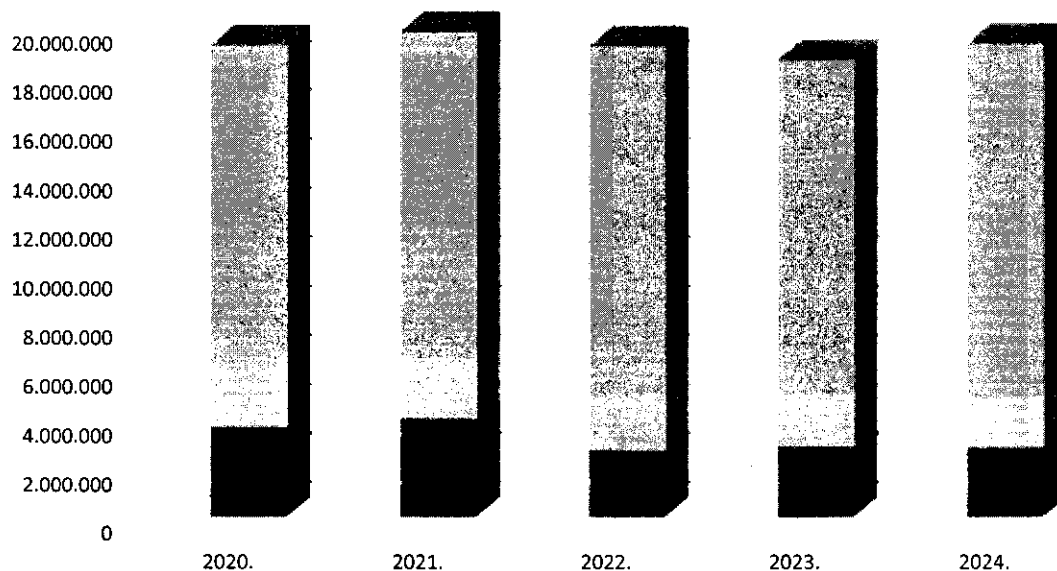
Табела 2.

(м³)

ВОДОВОДНИ СИСТЕМИ	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
ПП Грошница	3.774.868	4.096.028	2.809.947	2.966.952	2.923.196
ПП В.Морава	2.663.933	2.442.126	2.262.749	2.138.574	2.054.622
ПП Гружа	12.895.217	13.336.112	14.206.917	13.586.642	14.381.221
УКУПНО:	19.334.018	19.874.266	19.279.613	18.692.168	19.359.039

График 1.

Производња воде на производним погонима у периоду од
2020- 2024. године

У наредном периоду планиран је стабилан развој уз сталну примену нових технологија, а пре свега заштита изворишта и очување животне средине.

АКТИВНОСТИ НА СМАЊЕЊУ ГУБИТАКА ВОДЕ

Годишњим програмом пословања за 2024. годину, планирано је смањење губитака воде за 7% (губитак се односи на разлику између произведене и фактурисане количине воде у м³). Старост водоводне мреже (преко 60% водоводне мреже је старије од 30 година) представља озбиљан проблем у константним покушајима ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац да смањи губитке воде на мрежи, као и дотрајала опрема (неисправни ваздушни вентили, затварачи на којима истиче вода, неисправни регулатори притиска, неисправна опрема на резервоарима која може довести до преливања воде у резервоарима...). Предузеће је у марту 2024. године донело „Акциони план за смањење губитака воде у водоводној мрежи ЈКП Водовод и канализација Крагујевац“ (примена метода смањења губитака у пракси).

Губици воде могу бити: привидни (нелегална потрошња и све врсте грешака мерења потрошње) и стварни или физички, губици воде. Према „Акционом плану за смањење губитака воде“ активности које ће се спроводити за активну контролу **стварних** губитака воде, обухватају: управљање радним притиском, спровођење активне контроле процуривања - лоцирање места процуривања, унапређење управљања системом: избор материјала, квалитет радова, одржавање, рехабилитација и/или замена цеви и опреме, повећање брзине и квалитета поправки оштећења, односно смањење трајање процуривања. Управљање стварним губицима воде укључује њихову процену, детекцију и контролу. Активна контрола **привидних** губитака воде обухвата: повећање тачности мерења потрошње на водомерима (периодични прегледи и калибрација водомера, замене старих и покварених водомера новим по могућности водомерима веће тачности, правилан избор типа и пречника водомера, и др), ажурирање и провере базе података о потрошачима, контрола тачности обрачуна потрошње и унапређење система за руковање подацима о потрошњи и наплати воде, проналажење и укидање нелегалне потрошње воде. Применом наведених активности циљ је да се у наредном периоду губици смање испод 40%. Препорука је да се крене од смањења комерцијалних (привидних) губитака јер захтева мања улагања, организационо је лакше а директно утиче на повећање добити.

Без обзира на све предузете активности за смањење губитака воде, губитак је у 2024. години износио 43,28%, тако да овај циљ није остварен.

2. УТРОШАК ХЕМИКАЛИЈА

Сва вода која се испоручује потрошачима се пречишћава на одговарајућим постројењима за пречишћавање и потом упућује потрошачима из сабирних резервоара производних погона

Табела 3.

ВРСТА ХЕМИКАЛИЈЕ	Јед. мере	ПЛАН I-XII 2024	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024	проценат остварења	проценат остварења
1	2	3	4	5	5:3	5:4
Алуминијум сулфат	кг	870.403	897.705	992.850	114%	111%
ПП Грошница	кг	105.309	65.705	105.850	101%	161%
ПП Гружа	кг	765.094	832.000	887.000	116%	107%
Течни хлор	кг	57.905	40.109	49.528	86%	123%
ПП Грошница	кг	16.324	10.365	11.250	69%	109%
ПП Морава	кг	3.550	2.244	2.488	70%	111%
дистрибутивна мрежа	кг	6.321	5.950	6.090	96%	102%
ПП Гружа	кг	31.237	21.550	29.700	95%	138%
Течни кисеоник	кг	453.993	389.819	353.407	78%	91%
ПП Гружа	кг					
Активни угаљ	кг	895	0	0	-	-
ПП Гружа	кг					
Креч ПП Гружа	кг	1.395	0	0	-	-
Бакар сулфат	кг	6.740	3.595	4.570	68%	127%
ПП Грошница	кг	1.207	570	345	29%	61%
ПП Гружа	кг	5.533	3.025	4.225	76%	140%
Калијум перманганат	кг	9.344	2.590	8.490	91%	328%
ПП Грошница	кг	1.650	340	690	42%	203%
ПП Гружа	кг	7.694	2.250	7.800	101%	347%
Флокулант - катјонски	кг	1.220	820	760	62%	93%
ПП Гружа	кг					
Флокулант - анјонски	кг	2.757	2.000	1.945	71%	97%
ПП Грошница	кг	605	230	235	39%	102%
ПП Гружа	кг	2.151	1.770	1.710	79%	97%

Вода захваћена из Грошничког језера се пречишћава на постројењу за пречишћавање воде које је изграђено испод бране. Примењени технолошки поступак је класичан. После предхлорисања и флокулације уз додавање алуминијум сулфата вода се избистрава у гравитационим таложницима. Филтрирање се обавља на брзим пешчаним филтерима. Дезинфекција пречишћене воде обавља се хлором. Из акумулације „Гружа“ вода се гравитацијом доводи на постројење за пречишћавање воде. Постојеће је лоцирано са леве стране Груже на око 300 м низводно од бране „Гружа“ и у основи се састоји из комбинованог објекта коагулатор – таложника и из брзих гравитационих пешчаних филтера. Систем је надограђен објектом за предозонизацију 2009. године. Технолошки процес прераде обухвата процесе: предозонизација, таложења уз претходну коагулацију, филтрацију на брзим пешчаним филтерима и дезинфекцију хлором. Што се тиче Изворишта подземних вода – „Брзан“ – ПП „Морава“ – технолошки процес прераде обухвата процесе: аерацију, таложење у контактним базенима, филтрацију на брзим пешчаним филтерима и дезинфекцију хлором. Пре предаје воде потрошачима Баточине врши се хлорисање воде у

циљу обезбеђења хигијенске исправности воде. У ту сврху је утрошено 530 килограма течног хлора.

Дозирања свих хемикалија за прераду воде гледано преко специфичног дозирања су на нивоу или испод планираних количина сагласно квалитету сирове воде у акумулацијама по хемијским и биолошким параметрима. Ради обезбеђења квалитета воде у дистрибутивној мрежи и код крајњих потрошача, незнатно су увећане специфичне дозе хлора на резервоару R-14, на ВС Грошница, као и ВС Морава. Такође, дошло је и до незнатног увећања специфичне дозе калијум-пермангата и алуминијум-сулфата на ВС Грошница и ВС Гружа у односу на планирану вредност због обезбеђења квалитета воде по хемијским и микробиолошким параметрима у дистрибутивној мрежи и код крајњих потрошача, а све услед ниског нивоа воде у акумулацији, као и квара једног озон генератора.

3. УТРОШАК ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Укупна потрошња електричне енергије по потрошачким местима у 2024. години је дата у табели:

Табела 4.

Место потрошње	Активна електрична енергија (kWh)		Реактивна електрична енергија	Реактивна прекомерна електрична енергија	Обрачунска снага
	BT	HT	(kVarh)	(kVarh)	(kW)
а) ПП Морава	2.094.386	1.047.777	626.390	591.486	10.560
б) ПП Грошница	100.543	44.257	47.292	14.749	960
в) ПП Гружа	3.688.934	1.834.602	1.812.299	812.695	8.400
1. Водоводни системи (а+б+в)	5.883.863	2.926.636	2.485.981	1.418.930	19.920
2. Дистрибуциони систем	1.260.998	570.557	378.288	144.267	10.188
УКУПНО ВОДОСНАБДЕВАЊЕ (1+2)	7.144.861	3.497.193	2.864.269	1.563.197	30.108
Радионички и административни простор	86.144	11.107	29.692	10.776	1.404
С.П.О.В. Цветојевац	879.118	482.858	447.682	709.325	2.700
УКУПНО	8.110.123	3.991.158	3.341.643	2.283.298	34.212

Потрошња електричне енергије у 2024. години је била 17.760.434 kWh. У укупном утрошку електричне енергије Предузећа, водоснабдевање учествује са 85%. Специфичност Предузећа је да снабдевање града пијаћом водом врши са три изворишта, која су међусобно удаљена преко 50 км, а од града у просеку око 25 км. Већи део воде се дистрибуира уз интензивно коришћење пумпи, које раде на електрични погон.

Годишњим програмом пословања за 2024. годину, планирано је смањење потрошње електричне енергије за 3%. Циљ није остварен, без обзира на све предузете активности за смањење утрошака, због сушног периода и високих температура, током летњих месеци када је била значајно увећана потрошња воде, тако да су на ПП „Гружа“ радиле две пумпе за слање воде потрошачима, што је довело до повећане потрошње електричне енергије у том периоду.

4. ПРОДАЈА ВОДЕ

Табела 5.

(м³)

КАТЕГОРИЈА ПОТРОШАЧА	ПЛАН I-XII 2024.	ОСТВАРЕНО I-XII 2023.	ОСТВАРЕНО I-XII 2024.	Разлика остварено-планирано	проценат остварења	
1	2	3	4	5	4:2	4:3
Грађани	9.679.655	8.663.939	8.867.164	-812.491	92%	102%
Привреда	2.519.164	2.015.542	2.096.220	-422.944	83%	104%
Спољни потрошачи	27.247	21.540	27.197	-50	100%	126%
УКУПНО:	12.226.066	10.701.021	10.990.581	-1.235.485	90%	103%

Сектор продаје и наплате састоји се од две службе, Службе за односе са потрошачима, наплате и фактурисања и Службе читавања водомера. Служба читавања водомера врши месечно читавање утрошка воде на територији Града Крагујевца, као и на територији Општина Баточина и Кнић.

У 2024. години укупно је продато **10.990.581 м³** воде. У односу на план продаје воде, продаја у 2024. је мања за 1.235.485 м³ односно 10%, а у односу на продају у 2023. години, продаја је већа за 289.560 м³.

Грађанима је продато **8.867.164 м³**, што чини 80,68% укупне количине продате воде. Продаја воде грађанима је мања за 812.491 м³ у односу на план за 2024. годину или 8%. У односу на 2023. годину, продаја воде грађанима је већа за 203.225 м³. Грађанима у Баточини је продато 345.505 м³.

Привреди у Крагујевцу је продато **2.096.220 м³** воде, што чини 19,07% укупне продаје воде. Продаја воде привреди у Крагујевцу је у односу на план мања за 422.944 м³ односно 17%, а у односу на 2023. годину је већа за 80.678 м³. Организацијама за друштвену заштиту деце и омладине и организације из области културе, физичке културе и здравства је фактурисано 591.309 м³ воде, а од тога се на основне школе односи 52.752 м³, средње школе 18.832 м³, установе културе 3.634 м³ и предшколске установе 16.316 м³ воде. Предузећима, самосталним занатлијама и осталим корисницима фактурисано је 1.483.120 м³. Привреди у СО Баточини је продато 21.606 м³, а Бадњевцу је фактурисано 185 м³. За сопствене потребе је утрошено 139.942 м³ (Управна зграда I и II, СПОВ „Цветојевац“, Заставин сервис и централни водомер на ПП „Гружа“).

Спољним потрошачима (Рогот и Кнић) је испоручено **27.197 м³** воде, што чини 0,25% укупне продаје воде, што је за 50 м³ мање од плана за 2024. годину, а у односу на исти период 2023. године је већа за 5.657 м³.

Сваког месеца у 2024. години вршено је читавање 61.005 водомера за категорију грађана и 3.264 водомера за категорију привреде. Одељење контроле евидентирало је 2.641 налог за контролу, на основу којих је вршена контрола читавања водомера, утврђивање хаварија и осталих неправилности. На захтев корисника отворено је 1.009 налога за технички пријем водомера и одрађено је 995 техничких пријема.

Евидентирано је 59 нелегалних корисника, од којих се 47 прикључило иза централних водомера, а 12 корисника су се директно прикључили на примарну мрежу.

Предузимане су и мере за побољшање рада Сектора:

- уградња водомера са даљинским читавањем
- позивање корисника и комуникација са њима у циљу решавања заосталих дуговања
- евидентирање и процесуирање нелегалних корисника
- од укупног броја потрошача 7.285 корисника прима рачуне путем мејла, од којих се 2.395 пријавило током 2024. године за ову услугу
- корисницима из категорије „привреда“ достављани су рачуни преко система електронских фактура.

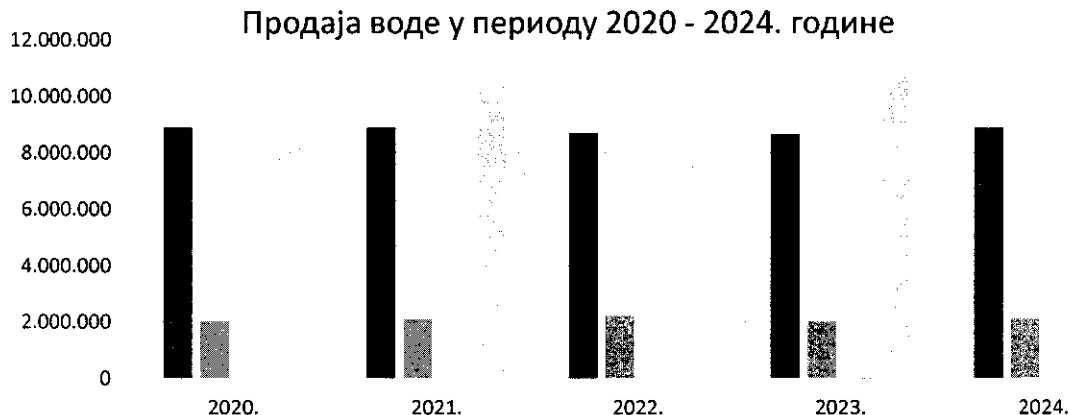
У табели 6. и графику 2. је дата продаја воде у задњих пет година:

Табела 6.

(м³)

ГОДИНА	ПРОДАЈА ВОДЕ ГРАЂАНИМА	ПРОДАЈА ВОДЕ ПРИВРЕДИ	ПРОДАЈА ВОДЕ СПОЉНИМ ПОТРОШАЧИМА	УКУПНО
2020.	8.884.770	2.042.661	32.629	10.960.060
2021.	8.879.921	2.097.696	28.796	11.006.413
2022.	8.685.767	2.214.961	31.738	10.932.466
2023.	8.663.939	2.015.542	21.540	10.701.021
2024.	8.867.164	2.096.220	27.197	10.990.581

График 2.

НАПЛАТА ПОТРАЖИВАЊА

Програмом о изменама и допунама Годишњег програма пословања ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац за 2024. годину допуњени су циљеви Предузећа увођењем процента наплате потраживања. Планирана вредност наплате у 2024. години је 90,01% у 2024. години.

Остварен проценат наплате потраживања износи **89,11%**. Предузеће спроводи активности за повећање процента наплате потраживања, које се заснивају на редовном читавању и достави рачуна, као и организовању више мобилних и стручних екипа, које

свакодневно и непрекидно контактирају са потрошачима на проналажењу начина и метода за побољшање наплате. Један од начина је и склапање репрограма којих је било 781 у износу од 33.808.120 динара. У циљу спречавања застаривања потраживања и повећања наплате Предузеће ангажује јавне извршитеље. Број предатих предлога за извршење код Јавних извршитеља је 987 у вредности од 47.135.989 динара. У складу са Правилником о праћењу и поступку наплате ненаплаћених потраживања од корисника услуга координатор послова за наплату дуга, на почетку месеца, врши анализу старости и висине дуговања, те након тога формира списак дужника којима се даље упућује опомена за наплату дуга под претњом принудног извршења. Опомене за плаћање доспелог, а ненаплаћеног дуга достављају се редовно свим корисницима у циљу благовремене наплате потраживања. У току 2024. године достављено је 31.597 опомена.

Табела: Наплата потраживања

у динарима

I-XII 2024	1	2	2:1
	фактурисано	наплаћено	проценат наплате
Грађани	1.405.030.752	1.206.083.832	85,84
Привреда	485.272.275	478.405.635	98,58
Укупно:	1.890.303.027	1.684.489.467	89,11

БРОЈ ТАЧНО ОЧИТАНИХ ВОДОМЕРА

Применом свих активности које се заснивају на контролисању у циљу откривања разлога неочитавања и провера тачности очитаних водомера, овај циљ који је планиран у Годишњем програму пословања за 2024. годину у вредности од 56% је у потпуности остварен.

5. ОДВОЂЕЊЕ И ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА

Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“ Крагујевац је за услуге одвођења отпадних вода грађанима и привреди у Крагујевцу и Баточини, 2024. године, фактурисало **9.102.525 м³** воде, што је мање од плана. Такође, у односу на 2023. годину фактурисано је више за 196.830 м³ односно 2%.

Табела 7. - одвођење отпадних вода

(м³)

КАТЕГОРИЈА ПОТРОШАЧА	ПЛАН I-XII 2024.	ОСТВАРЕНО I-XII 2023.	ОСТВАРЕНО I-XII 2024.	Разлика остварено-планирано	проценат остварења	
1	2	3	4	5	4 : 2	4 : 3
Грађани	8.010.882	7.086.585	7.214.649	-796.233	90%	102%
Привреда	2.282.602	1.819.110	1.887.876	-394.726	83%	104%
УКУПНО:	10.293.484	8.905.695	9.102.525	-1.190.959	88%	102%

ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац је за услуге пречишћавања отпадних вода грађанима и привреди у Крагујевцу фактурисало **8.931.254 м³** воде, што је мање од плана. Такође, у односу на 2023. годину фактурисано је више за 191.680 м³ односно 2%.

Табела 8. - пречишћавање отпадних вода

(м³)

КАТЕГОРИЈА ПОТРОШАЧА	ПЛАН I-XII 2024	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024	Разлика остварено-планирано	проценат остварења	
1	2	3	4	5	4 : 2	4 : 3
Грађани	8.010.882	6.949.202	7.066.422	-944.460	88%	102%
Привреда	2.282.602	1.790.372	1.864.832	-417.770	82%	104%
УКУПНО:	10.293.484	8.739.574	8.931.254	-1.362.230	87%	102%

Систем за пречишћавање отпадних вода „Цветовевац“ пуштен је у рад 1990. године. Налази се седам километара низводно од града, на левој обали реке Лепенице.

Током 2024. године у Систем за пречишћавање отпадних вода у Цветовевцу је, из градске канализационе мреже и кишне канализације путем фекалних колектора, стигло **8.238.759 м³** отпадних вода.

Табела 9.

(м³)

квартал	Отпадна вода на улазу	Пречишћена вода на излазу	Пресовани трули муљ	Био-гас
I – III	2.241.418	1.983.555	254	105.362
I – VI	4.068.510	3.600.450	512	174.813
I – IX	6.084.599	5.384.599	656	208.804
I – XII	8.238.759	7.290.936	656	279.693

Из Система за пречишћавање отпадних вода у Цветојевцу је испуштено **7.290.936 м³** прерађене и пречишћене воде, а третманом преврелог муља добијено је **656 м³** суве материје и **279.693 м³** био – гаса.

Такође, дошло је до улагања средстава у одржавање опреме на постројењу.

Током 2024. године у процесу пречишћавања отпадних вода утрошено је 750 кг флокуланта – катјонског.

Сви параметри пречишћене воде, који су испуштени из Система за пречишћавање отпадних вода у Цветојевцу, били су у дозвољеним оквирима, што указује на сталну бригу да се у сваком тренутку задовољи тражени степен функционисања система.

6. ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕНИХ РАДОВА ОДЕЉЕЊА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ФЕКАЛНЕ И КИШНЕ КАНАЛИЗАЦИОНЕ МРЕЖЕ

У 2024. години Одељење за одржавање фекалне и кишне канализационе мреже је успешно извршавало поверене му пословне задатке.

Додатни проблеми су били и чести проблеми са функционалношћу возила за одржавање канализационе мреже.

Пун допринос квалитетном раду ове службе дала је и екипа радника на одржавању канализационе мреже у смислу превентивног одржавања сливника и уличних линија кишне канализације, као и санацији кварова на линијама фекалне канализације чија је природа квара захтевала грађевинске радове (раскопавање, подзиђивање, накнадна израда кинета...)

На одржавању атмосферске канализације у Крагујевцу извршено је:

- интервентно одржавање уличних кишних одводника и колектора 153 ком
- интервентно одржавање кућних прикључака 12 ком
- ручно чишћење кишних сливника 1.537 ком
- уградња ливено - гвоздених поклопаца носивости 400 kN 24 ком
- уградња бетонских поклопаца $\varnothing 800$ mm 27 ком
- уградња кишних решетки 38 ком
- уградња сливничких решетки 12 ком
- подизање шахти у ниво коловоза 27 ком
- рад цистерне на испирању кишних сливника, линија и колектора 71 h
- поправка уличних цеви кишне канализације 7 ком

У Крагујевцу и Баточини било је 4.004 интервенција на фекалној канализационој мрежи.

У Баточини је било 84 интервенције у црпним станицама и на канализационим линијама што је за 18% мањи број у односу на претходну годину. У сарадњи са Сектором одржавања остварено је одрживо стање канализационог система у тој општини. Систем препумпавања отпадних вода одржан је у исправном стању захваљујући правовременом реакцијом запослених. Проблема је било са радом пумпи бр.1 и бр.2 повремено. Узрок испадања ових пумпи из рада је присуство неразградивих материјала у канализацији. У тим случајевима Одељење за одржавање кишне и фекалне канализационе мреже вршило је црпљење поменутих јама цистернама како би систем остао у функционалном стању, као и чишћење радних кола пумпи.

Табела 10.

Ред. бр.	ОПИС РАДОВА		ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024
I	ИНТЕРВЕНТНО ОДРЖАВАЊЕ		4.211	4.004
1	Уличних фекалних одводника и колектора		2.815	2.559
2	Кућних прикључака		285	247
3	Интервенције на канализационој мрежи на терет корисника услуге		596	708
4	Постављање нових шахт поклопаца на место оштећених и несталих		45	81
5	Интервенције на шахтовима		439	379
6	Интервенције на откопавању и поправљању уличних цеви и кућних прикључака:			
	Поправка уличних цеви	ком	31	30
II	ПРЕВЕНТИВНО ОДРЖАВАЊЕ			
1	Испирање уличних фекалних одводника	ком	39	34
2	Кућних прикључака	ком	19	0
III	ЧИШЋЕЊЕ СЕПТИЧКИХ ЈАМА		1.179	1.180
1	Код индивидуалних власника		299	341
2	Код правних лица		285	261
3	На сопственим објектима ЈКП „Вик“		174	162
4	Усисавање садржаја из шахтова уличне линије и колектора		205	123
5	По налозима штаба за цивилну заштиту		70	169
6	По пријави градилишта		146	124

ИНТЕРВЕНЦИЈЕ НА ЛИНИЈАМА ФЕКАЛНЕ КАНАЛИЗАЦИЈЕ

Годишњим програмом пословања за 2024. годину, планирано је смањење броја интервенција на линијама фекалне канализације за 5%. Предузеће је на територији града Крагујевца одрадило 3.920 интервенција, што је мање од планиране вредности, тако да је овај циљ у потпуности остварен.

7. РЕАЛИЗАЦИЈА СЕКТОРА РАЗВОЈА КАПАЦИТЕТА

Локална самоуправа у сарадњи са ЈКП „Водовод и канализација“ улаже у инфраструктуру да би могла да се обезбеди квалитетна вода за све становнике, привреду и установе. Предузеће и Оснивач улагањем у одржавање и обнављање система смањују могућност настајања губитака, како због растура услед пуцања цеви, тако и због илегалних прикључака.

У 2024. години изградња и пројектовање водоводних и канализационих линија значајно је мања од планиране вредности, пре свега због застоја у реализацији пројекта „Чиста Србија“, као и због немогућности изградње прикључака на линије фекалне канализације у оквиру пројекта „Чиста Србија“. Такође и инвеститор - Управа за развој и инвестиције, која финансира изградњу водоводних и канализационих линија, је одобрила мање средстава за изградњу хидротехничких инсталација.

У 2024. години изграђено је и пројектовано 3.317 м^п водоводне мреже, 382 м^п канализационе мреже и 743 м^п атмосферске канализације.

Од тога изведено је нових водоводних линија 571 м^п а реконструисано 2.746 м^п. На мрежи фекалне и атмосферске канализације нису извођене реконструкције.

Сектор је урадио 247 прикључка, од тог броја за правна и физичка лица пројектовано је и изведено 159 прикључака на водоводну мрежу, 61 прикључак на фекалну и 27 на атмосферску канализацију.

Служба техничко технолошких послова обрадила је 576 захтева за давање сагласности.

Табела 11.

ВРСТА РАДОВА	ПЛАН I-XII 2024	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024	проценат остварења	
1	2	3	4	4:2	4:3
I Изградња и пројектовање - водоводна мрежа	8.700.м ^п	4.012 м ^п	3.317 м ^п	38%	83%
II Изградња и пројектовање - канализациона мрежа	3.100.м ^п	150 м ^п	382 м ^п	12%	255%
III Изградња и пројектовање – атмосферска канализација	2.255 м ^п	1.463 м ^п	743 м ^п	33%	51%
IV Изградња прикључака за физичка лица	450 ком	90 ком	134 ком	30%	149%
V Изградња и пројектовање прикључака за правна лица	110 ком	123 ком	113 ком	103%	92%
VI Пројектовање прикључака на воду и канализацију за физичка лица	450 ком	115 ком	209 ком	46%	182%
VII Сагласности	500 предмета	563 предмета	576 предмета	115%	102%

У табели 12. и графику 3. дат је преглед изведених радова Сектора развоја капацитета током задњих пет година:

Табела 12.

ГОДИНА	Изградња водоводне линије (м ^п)	Изградња канализационе линије (м ^п)	Изградња прикључака (ком)
2020.	6.122	6.010	209
2021.	6.582	2.998	272
2022.	5.146	3.857	204
2023.	4.012	150	213
2024.	3.317	382	247

График 3.

8. ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕНИХ РАДОВА ДИСПЕЧЕРСКОГ ЦЕНТРА

Табела 13.

Ред. бр.	ОПИС РАДОВА	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024
1	Извршен увиђај на терену и отворени радни налози за поправку	7.524	7.675
2	Извршено затварање уличних линија и кућних прикључака	923	1.076
3	Извршена поправка вентила у шахтама	12	9
4	Извршена замена вентила у шахтама	471	504
5	Извршено испирање водоводних линија	677	561
6	Извршено прање резервоара	3	7
7	Извршено мерење притиска по пријави странака у стану – кући	3	0
8	Извршено мерење притиска на уличним линијама	4	6
9	Искључено потрошача са мреже (по налогу Сектора продаје воде)	1	1
10	Разне интервенције	1.945	1.598

Диспечерски центар је дежурна служба чији је примарни задатак водоснабдевање града. Ова служба прима и евидентира пријаве (5.788 на водоводној и 4.076 на канализационој мрежи), врши увиђај на терену и санира кварове, а у случају да није у могућности да сама отклони квар то чини у сарадњи са другим службама, с тим што Диспечерски центар врши затварање воде на уличним линијама и кућним прикључцима, врши поправку и замену вентила у шахтама и брине о раду пумпних станица и резервоара.

Обезбеђивање квалитета воде је један од основних сегмената у раду службе и због тога се врше честа испирања водоводних линија (561 у посматраној години), као и периодична прања резервоара (7 у посматраној години). Служба обавља целодневни мониторинг и редовно снабдевање града водом. На основу великог броја реализованих налога у 2024. години може се закључити да служба упркос свакодневним проблемима са којима се суочава у раду има одличне резултате што потврђује број примљених и санираних пријава (оцена мерења и прањења рада у диспечерском центру) и да је посвећена свом примарном задатку, континуираном снабдевању града водом.

9. ПРЕГЛЕД ИЗВРШЕНИХ РАДОВА ПОГОНА ЗА ОДРЖАВАЊЕ ВОДОВОДНЕ МРЕЖЕ

Погон за одржавање водоводне мреже је спроводио планско одржавање мреже и успешно отклањао све настале хаварије.

Табела 14.

Ред. бр.	ОПИС РАДОВА	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024
1	Поправка уличних линија	605	744
2	Поправка кућних прикључака	935	1.051
3	Интервенције у водомерним окнима	311	349
4	Интервенције на амброшелнама	28	19
5	Интервенције на хидрантима	125	121
6	Интервенције на затварачима	116	106
7	Остале интервенције	481	397
8	Услуге трећим лицима	149	146
УКУПНО:		2.750	2.933

Погон за одржавање водоводне мреже је радио послове превентивног, текућег и хаваријског одржавања водоводне мреже, на територији града Крагујевца и СО Баточина.

Током 2024. године успешно је изведено **2.605** интервенција на водоводној мрежи града Крагујевца. Упркос бројним интервенцијама на водоводној мрежи у 2024. години постигнут је завидан ниво квалитета испоруке воде за пиће. Коришћењем уређаја за детекцију кварова омогућено је тренутно лоцирање зоне места истицања воде из цевовода, а самим тим и брже отклањање узрока истицања и смањивање губитака воде из система. Погон се приликом решавања свих интервенција придржавао рокова за поступање.

У посматраном периоду, на подручју СО Баточина одрађено је **328** од укупног броја извршених интервенција Погона за одржавање водоводне мреже.

10. ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНИМ РАДОВИМА ОДЕЉЕЊА ЗА МОНТАЖУ И ДЕМОНТАЖУ ВОДОМЕРА

Табела 15.

Ред. бр.	ОПИС РАДОВА	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024
1	Неисправни водомери (закочени, замагљени, процурују)	2.396	2.579
2	Редовна замена (преко 5 година на мрежи)	24	27
3	Уплате	266	289
УКУПНО:		2.686	2.895

Одељење за монтажу и демонтажу водомера је током 2024. године заменило:

1. 73 централних водомера за стамбене зграде
2. 68 водомера у предузећима
3. 2.754 водомера код индивидуалних потрошача

Одељење за монтажу и демонтажу водомера је у посматраном периоду вршило замену неисправних водомера свих профила, као и редовну замену водомера који су преко 5 година на мрежи и замену водомера по уплатама грађана и привреде.

ВОДОМЕРИ СА ПАУШАЛНИМ ЗАДУЖЕЊЕМ

Предузеће врши замену водомера који из различитих разлога (запрљаност, укоченост...) нису у могућности да се читају, па се паушално задужују, а све у циљу мерења тачне потрошње. Годишњим програмом пословања за 2024. годину, планирано је смањење броја водомера са паушалним задужењем за 3%. ЈКП је пратило остварење овог циља преко броја замењених водомера. Планирана вредност индикатора није остварена из техничких разлога. Предузеће је заменило 2.895 водомера, што је мање од циљане вредности, без обзира на све предузете активности.

11. ИЗВЕШТАЈ О ИЗВРШЕНИМ РАДОВИМА ОДЕЉЕЊА ЗА СЕРВИСИРАЊЕ ВОДОМЕРА

У Одељењу за сервисирање водомера, у 2024. години, на сервисирање је стигло 2.309 водомера свих пречника од 13 мм до 200 мм. Обављено је сервисирање 245 комада по уплатама потрошача, а редовно је сервисирано 1.426 водомера. Током 2024. године за расход је предложено 638 водомера.

Табела 16.

Ред. бр.	ОПИС РАДОВА	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024
1	Сервисирање на терет ЈКП „Водовод и канализација“	1.301	1.426
2	Сервисирање по извршеним уплатама потрошача	255	245
УКУПНО:		1.556	1.671

12. РЕАЛИЗАЦИЈА СЕКТОРА КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА

Лабораторија за контролу квалитета воде

Табела 17.

МЕСТО УЗОРКОВАЊА	ФИЗИЧКО-ХЕМИЈСКА И МИКРО- БИОЛОШКА ИСПИТИВАЊА План I-XII 2024		ФИЗИЧКО-ХЕМИЈСКА И МИКРО- БИОЛОШКА ИСПИТИВАЊА Остварено I-XII 2024	
	бр. узорковања	бр. узорака	бр. узорковања	бр. узорака
СВ – притоке акумулације Гружа	24	110	23	98
СВ – акумулација Гружа	14	152	14	152
СВ – ВЗ акум.Гружа и површина	6	24	6	22
ВС Гружа (СВ,ОВ,К1, К2,ФП,ВП,БПВ)	25	500	26	508
ВС Гружа (СВ,ОВ,К1, К2,ФП,ВП)	27	416	26	425
СВ – В.Морава и рени бунари	27	189	28	224
СВ – ЦС Жировница (СВ,ВП)	24	48	25	49
ВП – Бадњевац, Цветојевац, Јовановац, Никшић, Милатовац	12	60	12	51
ВП – Баточина	52	260	53	258
ВС Морава – ПП Кошутњак (ПА,А,КБ,ФП,ВП)	25	150	25	138
ВС Морава – ПП Кошутњак (ПА,ВП)	25	50	25	49
СВ – Groшничка река	7	7	5	5
СВ – акумулација Groшница	16	67	5	21
ВС Groшница (СВ,ЛТ,ДТ,ФП,ВП)	25	300	27	253
ВС Groшница (СВ,ВП)	25	50	25	50
ВП – резервоари и градска вод.мрежа	224	4.068	235	4.110
ВП – водоводна мрежа приградска насеља	12	108	12	107
ВП - резервоари на в.мрежи	16	24	12	14
ВП - црпне станице на вод.м.	17	20	14	16
ВП - јавне чесме на вод.м.	7	77	7	73
ВП - нове линије	7	7	9	9
ВП – хидранти на вод.м.	24	48	27	50
ВП – Аутоцистерна	12	12	350	350
Село Рогојевац	24	96	28	71
ВП – критичне тачке на водов. мрежи	0	0	6	10
ВП – вод.мр. и остала ванредна узорковања	0	0	43	91
Утврђивање порекла воде	0	0	10	16
УКУПНО:	677	6.843	1.078	7.220

Вода за пиће која се производи и дистрибуира до потрошача је хигијенски исправна, на основу резултата испитивања и одговара захтевима прописаним Правилником о хигијенској исправности воде за пиће („Сл.лист СРЈ“, бр 42/98 и 44/99 и „Сл.гласник РС“, бр. 28/2019).

У табели бр.17 дат је збир планираног / реализованог узорковања / испитивања воде на годишњем нивоу Сектора контроле квалитета и који је у складу са законским прописима и стандардима који се односе на безбедност воде.

Током 2024. године урађено је **1.078 физичко – хемијских и микро – биолошких** узорковање воде. Реализовано је 110 надзора зона санитарне заштите.

Поред планираних, вршена су узорковања / испитивања на захтев Диспечерске службе, Сектора производње и дистрибуције воде, по пријави корисника, после испирања водоводне мреже, реконструкција и хаварија на водоводној мрежи, утврђивања порекла воде. Одређени број планираних узорковања није реализован због лоших временских услова, радова на водоводној мрежи и сличних техничких разлога.

АТS је извршио оцењивање 10.10.2024. године, нису утврђене неусаглашености.

Редован екстерни надзор од стране А.Д.“КВАЛИТЕТ“ НИШ обављен је 28 – 29.11.2024. године. Провером нису утврђене неусагласености у СКК и похваљен је рад лабораторија на завршном састанку.

У 2024. години спроведена је редовна (планирана) интерна провера, у периоду од 03 – 05.12.2024. године у Сектору контроле квалитета, лабораторијама за контролу квалитета воде, у односу на захтеве стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017. и нису утврђене неусаглашености.

Међународно међулабораторијско испитивање воде спроведено је у хемијској лабораторији 13.06.2024. године. Организатор је био LGC Standards Proficiency Testing, Енглеска.

У 2024. години набављен је спектрофотометар UV 1280 Shimadzu за методу спектрофотометријско одређивање хлорофила у микробиолошкој лабораторији.

Контролно тело – Лабораторија за контролисање водомера

Лабораторија за контролисање водомера је 2024. године извршила контролу 1.878 водомера. Од укупног броја водомера оверено је 1.199 за потребе ЈКП „Водовод и канализација“, 618 за странке – трећа лица ван Крагујевца, укупно 1.817 водомера. Одбијен је са оверавања 61 водомер, јер нису задовољили потребне захтеве.

13. УТРОШАК ГОРИВА И МАЗИВА

Табела 18.

ВРСТА ГОРИВА И МАЗИВА	Јед. мере	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024	%
1		2	3	3 : 2
евро дизел	лит	147.836	163.661	111%
евро БМБ	лит	30.505	31.557	103%
течни нафтни гас	лит	4.401	4.814	109%
антифриз	лит	440	404	92%
адитив за гориво	лит	673	880	131%
моторна уља и масти	лит	3.371	3.900	116%

У 2024. години ЈКП „Водовод и канализација“ је утрошило више горива и мазива него 2023. године.

Разлог одступања потрошње Евро-дизела од 11% у односу на претходну годину је у повећаном коришћењу кипер камиона на пословима одржавања водоводне и канализационе мреже. Већа ангажованост транспортних возила, условила је и повећану потрошњу „AD-blue“ течности као и моторних уља и масти. Увећана потрошња БМБ-а од 3% и течног нафтног гаса од 9% огледа се у повећаној активности свих служби у Предузећу - ангажовање возила и запослених у Сектору продаје и наплате воде ради побољшање наплате, као и запослених у Сектору одржавања (који су били ангажовани на смањењу губитака воде на линијама) што је условило и више пређених километара у односу на претходну годину.

14. ПРОСЕЧНЕ ЗАРАДЕ ПО СТРУЧНОЈ СПРЕМИ

Табела 19.

(дин.)

СТРУЧНА СПРЕМА	ПРОСЕК I-XII 2023		ПРОСЕК I-XII 2024	
	брuto	нето	брuto	нето
- ВСС	140.587,69	100.721,53	157.779,74	113.068,84
- ВС	123.737,24	88.896,06	141.267,17	101.533,99
- ВК	131.777,52	94.579,05	148.173,11	106.351,75
- ССС	116.562,53	83.877,74	131.813,19	94.890,58
- КВ	112.485,24	81.007,52	133.445,93	96.054,88
- ПК	101.899,49	73.538,05	114.829,86	84.721,93
- НК	81.612,63	59.292,32	95.578,15	69.478,82
ПРОСЕК:	120.546,31	86.668,92	137.436,39	98.839,33

Зарада се исплаћује у складу са Колективним уговором код послодавца који је донет 22.09.2022. године.

Просечна бруто зарада у ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац у периоду I – XII 2024. године је износила **137.436,39** динара, а просечна нето зарада је износила **98.839,33** динара.

15. БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ

Делатност ЈКП „Водовод и канализација“ базирана је на стручном кадру, који својим деловањем афирмише предузеће.

На дан 31.12.2024. године у ЈКП „Водовод и канализација“ било је запослено 503 радника, од тога 149 жена, тј. 30% запослених чине жене. На крају 2024. године било је 4 радника мање у односу на крај 2023. године.

Од укупног броја запослених Предузеће има 19 запослених радника на одређено време и 3 запослена којима мирује радни однос. У посматраном периоду седам радника је остварило право на старосну пензију, један на инвалидску, два радника су преминула, шест радника је засновало радни однос на одређено и два радника на неодређено време, док је за седам радника радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време.

Табела 20.

КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ на дан 31.12.2023.	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ на дан 31.12.2024.
- ВСС	84	89
- ВСС 3	23	24
- ВС	29	30
- ВКР	39	37
- ССС	181	175
- КВ	114	113
- ПКР	10	10
- НКР	27	25
УКУПНО:	507	503

Табела 21.

СТАРОСНА СТРУКТУРА	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ на дан 31.12.2023.	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ на дан 31.12.2024.
- до 30 година	6	4
- 30 до 40 година	52	48
- 40 до 50 година	238	244
- 50 до 60 година	179	182
- преко 60	32	25
УКУПНО:	507	503
просечна старост	49г5м15д	49г5м14д

Највећи део запослених чине радници старосне структуре од 40 до 50 година – 48%.

Табела 22.

ПО ВРЕМЕНУ У РАДНОМ ОДНОСУ	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ на дан 31.12.2023.	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ на дан 31.12.2024.
- до 5 година	8	7
- 5 до 10 година	16	17
- 10 до 15 година	74	73
- 15 до 20 година	107	106
- 20 до 25 година	114	113
- 25 до 30 година	93	94
- 30 до 35 година	48	47
- преко 35	47	46
УКУПНО:	507	503

Највећи део запослених чине радници са радним стажом од 20 до 25 година – 22% .

Табела 23.

СТРУКТУРА ПО ПОЛУ	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ на дан 31.12.2023.	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ на дан 31.12.2024.
Мушки	359	354
Женски	148	149
УКУПНО:	507	503

У следећој табели дато је кретање броја радника у задњих пет година:

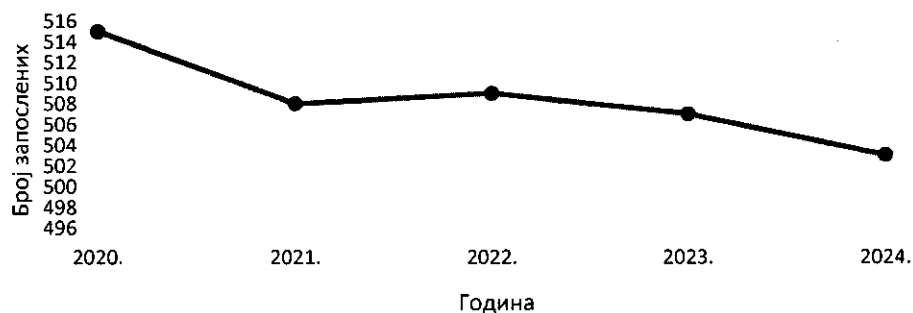
Табела 24.

ГОДИНА	УКУПАН БРОЈ РАДНИКА	Проценат у односу на базни период	Ланчани индекс
2020.	515	100	100
2021.	508	99	99
2022.	509	99	100
2023.	507	98	100
2024.	503	97	99

У 2024. години дошло је до смањења броја радника у односу на базну 2020. годину за 12 запослених или 3%.

График 4.

Број запослених у ЈКП "Водовод и канализација"
Крагујевац у периоду 2020 - 2024. године

ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ ПРЕДУЗЕЋА ЗА I - XII 2024. ГОДИНЕ

Табела 25. Укупан приход

у 000 динара

Редни број	Врста прихода услуге	ПЛАН I-XII 2024	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024	проценат остварења	
					5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Приход од продаје воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода	1.506.081	1.269.823	1.583.975	105%	125%
2.	Приход од изградње	431.055	227.930	208.640	48%	92%
3.	Приход од одржавања атмосферске канал.	6.000	12.717	4.113	69%	32%
4.	Остали пословни приходи	127.800	121.601	111.426	87%	92%
5.	Укупни финансијски и остали приходи	111.000	150.276	142.190	128%	95%
УКУПНО:		2.181.936	1.782.347	2.050.344	94%	115%

Табела 26. Укупни расходи

у 000 динара

Редни број	Врста расхода услуге	ПЛАН I-XII 2024	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024	проценат остварења	
					5:3	5:4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Материјал и енергија	633.260	413.633	432.692	68%	105%
2.	Зараде и лична примања	1.118.665	916.836	1.021.658	91%	111%
3.	Амортизација	124.000	119.816	121.344	98%	101%
4.	Остали пословни расходи	208.792	123.549	165.066	79%	134%
5.	Укупни финансијски и остали расходи	90.500	165.633	268.862	297%	162%
УКУПНО:		2.175.217	1.739.467	2.009.622	92%	116%

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
„ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА“ КРАГУЈЕВАЦ

Табела 27. Финансијски резултат предузећа

у динарима

Ред. бр.	ОПИС	ПЛАН I-XII 2024	ОСТВАРЕНО I-XII 2023	ОСТВАРЕНО I-XII 2024	ПРОЦЕНАТ ОСТВАРЕЊА	
1	2	3	4	5	5 : 3	5 : 4
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ					
1.	Приход од продаје воде, одвођ. и пречишћавања отпадних вода	1.506.081.227	1.269.822.746	1.583.975.300	105%	125%
2.	Приход од градње, пројектовања и прикључака	431.054.600	227.929.994	208.639.765	48%	92%
3.	Приход од одржавања атмосферске канализације	6.000.000	12.717.466	4.112.617	69%	32%
4.	Остали пословни приходи	127.800.000	121.600.760	111.425.922	87%	92%
	УКУПНИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	2.070.935.827	1.632.070.966	1.908.153.604	92%	117%
II	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ					
1.	Трошкови материјала за израду	293.525.000	181.675.661	185.586.964	63%	102%
2.	Трошкови канц.и остал.матер	5.240.000	3.834.001	2.399.630	46%	63%
3.	Трошкови горива и енергената	45.500.000	30.912.771	34.185.288	75%	111%
4.	Трошкови електричне енергије	250.000.000	183.636.205	194.831.330	78%	106%
5.	Трошкови резерв. делова	15.535.000	4.115.740	6.650.254	43%	162%
6.	Трошкови алата,инвентара,ауто гума и хтз опреме	23.460.000	9.458.608	9.038.138	39%	96%
7.	Трошкови бруто зарада и доприноса на терет послодавца	1.016.625.899	846.352.622	950.102.564	93%	112%
8.	Трошкови по уговорима и ост.нак	65.088.888	31.637.747	39.638.192	61%	125%
9.	Друга примања	11.750.000	17.705.803	9.855.212	84%	56%
10.	Накнада трошкова	22.200.000	18.579.059	19.151.364	86%	103%
11.	Остала давања - пакетићи	3.000.000	2.561.030	2.910.208	97%	114%
12.	Трошкови транспорт. услуга	4.000.000	2.972.734	3.127.230	78%	105%
13.	Трошкови услуга одржавања	13.100.000	3.351.801	5.399.860	41%	161%
14.	Трошкови закупа посл. простора	10.000.000	7.376.785	7.585.775	76%	103%
15.	Трошкови сајамских услуга	200.000	0	0	-	-
16.	Трошкови реклама	150.000	125.600	100.889	67%	80%
17.	Трошкови осталих услуга	87.822.000	63.139.223	64.942.281	74%	103%
18.	Трошкови амортизације	124.000.000	119.816.174	121.344.434	98%	101%
19.	Трош.резервисања за јубиларне награде и отпремнине	5.000.000	3.935.037	2.033.967	41%	52%
20.	Трошкови непроизв. услуга	7.870.000	5.221.758	8.169.388	104%	156%
21.	Трошкови репрезентације	800.000	605.323	2.033.480	254%	336%
22.	Трошкови премије осигурања	9.850.000	7.979.350	7.378.660	75%	92%
23.	Трошкови платног промета	3.500.000	2.538.311	2.627.020	75%	103%
24.	Трошкови пореза и чланарина	11.200.000	7.810.614	9.069.159	81%	116%
25.	Остали нематеријални трошкови	55.300.000	18.492.199	52.597.961	95%	284%
	УКУПНИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	2.084.716.787	1.573.834.156	1.740.759.248	84%	111%
	ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	-13.780.960	58.236.810	167.394.356	-	-
	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	95.000.000	108.106.606	121.685.986	128%	113%
	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	31.000.000	46.948.180	46.451.081	150%	99%
	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	64.000.000	61.158.426	75.234.905	-	-
	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	16.000.000	42.169.550	20.504.566	128%	49%
	ОСТАЛИ РАСХОДИ	59.500.000	118.685.189	222.411.391	374%	187%
	УКУПНИ ПРИХОДИ	2.181.935.827	1.782.347.122	2.050.344.156	94%	115%
	УКУПНИ РАСХОДИ	2.175.216.787	1.739.467.525	2.009.621.720	92%	116%

БРУТО РЕЗУЛТАТ	6.719.040	42.879.597	40.722.436	-	-
ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ	0	-34.716.298	-478.328	-	-
НЕТО РЕЗУЛТАТ	6.719.040	8.163.299	40.244.108	-	-

У обрачунском периоду I – XII 2024. године остварени су **укупни приходи** од **2.050.344.156** динара, што је мање од плана за 6%. У структури укупних прихода учествују:

- I Пословни приходи
- II Финансијски приходи
- III Остали приходи

I Пословни приходи су остварени у износу од **1.908.153.604** динара и чине 93,07% укупних прихода. Њихову структуру чине:

1. Приход од продаје воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, што је приход од основне делатности и износи **1.583.975.300** динара. То чини 77,25% учешћа у укупном приходу. Овај пословни приход чине:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Приход од продаје воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода привреди	453.541.582	438.517.311	97%
Приход од продаје воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода грађанима	1.052.539.645	1.145.457.989	109%
Приход од продаје воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода	1.506.081.227	1.583.975.300	105%

2. Пословни приход од градње, пројектовања и прикључака износи **208.639.765** динара. То чини 10,18% укупног прихода. Ове пословне приходе чине:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Приход од изградње - буџет	321.000.000	135.231.726	42%
Приход од трећих лица - инвеститори	8.500.000	11.412.882	134%
Приход од пројектовања	2.604.600	1.466.642	56%
Сагласности	950.000	1.966.990	207%
Приход од техничко технолошких послова и технички пријем	6.000.000	6.338.780	106%
Приход од прикључака	92.000.000	52.222.745	57%
Пословни приход од градње, пројектовања и прикључака	431.054.600	208.639.765	48%

Реализација Сектора развоја капацитета је мања од планиране и по физичким и по финансијским показатељима. Број захтева добијених од стране Управе за развој и

инвестиције, која финансира изградњу водоводних и канализационих линија, није био у складу са очекиваним. Значајно је био већи броја пуцања водоводних линија, у односу на уобичајени број, тако да је Предузеће било ангажовано на санацији кварова, у циљу обезбеђивања уредног водоснабдевања.

3. Приход од одржавања атмосферске канализације износи **4.112.617** динара. То чини 0,20% укупног прихода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Приход од одржавања атмосферске канализационе мреже	6.000.000	4.112.617	69%

4. Остали пословни приходи који износе **111.425.922** динара, чине 5,43% укупног прихода. У ове пословне приходе улазе:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Приход од одржавања водоводне мреже	4.000.000	1.606.496	40%
Приход од одржавања канализ. мреже	10.000.000	6.992.115	70%
Приход од достављања пијаће воде	0	2.498.610	-
Приход од баждарења водомера	1.500.000	1.388.996	93%
Приход од шумских засада	0	386.677	-
Приход од продаје дрва	0	3.554.132	-
Приход од Сектора транспорта и грађ.маш.	300.000	77.486	26%
Приход од поправљених водомера	15.000.000	6.424.573	43%
Приходи од закупа	1.000.000	1.086.283	109%
Приход од услуге СПОВ „Цветојевац“	1.000.000	737.781	74%
Приход од заједн.трош, водни допринос и остали приходи	3.000.000	2.997.296	100%
Приход од ревалоризације	20.000.000	7.729.382	39%
Субвенције из буџета Града	52.000.000	52.000.000	100%
Приход од условљених донација	20.000.000	23.946.095	120%
Остали пословни приходи	127.800.000	111.425.922	87%

II Финансијски приходи износе **121.685.986** динара и чине 5,93% укупног прихода. Основни извор финансијских прихода чини приход од камата на потраживања од купаца која нису у року измирена. Законска камата се обрачунава на начин прописан Законом о затезној камати, којим је дефинисана висина, као и начин обрачуна затезне камате. Финансијски приходи обухватају:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Приход од камата на дуг за воду привреде	10.000.000	16.053.859	161%
Приход од камата на дуг за воду грађана	85.000.000	105.550.656	124%
Позитивне курсне разлике	0	81.471	-
Финансијски приходи	95.000.000	121.685.986	128%

III Остали приходи (остали ванредни и непословни приходи, имовине, приход од наплате штете од осигуравајућих друштава, приход од наплате индиректног отписа потраживања) износе **20.504.566** динара и чине 1,00% укупног прихода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Приход од ревалоризације откупа станова	0	57.408	-
Вишак	0	521.957	-
Задужење за судске трошкове	12.000.000	16.647.251	139%
Остали ванредни приходи	0	161.448	-
Приход од укидања резервисања за отпремнине и јубиларне награде	0	2.915.883	-
Приходи од наплаћених штета и остали приходи	4.000.000	198.692	5%
Приход од отписа застарелих обавеза	0	1.927	-
Остали приходи	16.000.000	20.504.566	128%

У обрачунском периоду I – XII 2024. године остварени су **укупни расходи** од **2.009.621.720** динара, што је мање од плана за 8%. У структури планираних укупних расхода учествују:

- I Пословни расходи
- II Финансијски расходи
- III Остали расходи

I Пословни расходи износе **1.740.759.248** динара, чине 86,62% укупних расхода и ту спадају следећи трошкови:

1. Трошкови материјала за израду, који износе **185.586.964** динара и чине 9,23% од укупних расхода. У ове трошкове спадају:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови хемикалија	62.150.000	65.027.704	105%
Трошкови санитарне контроле	3.190.000	2.939.299	92%
Трошкови уградње и сервисирања водом.	27.000.000	17.143.417	63%

Трошкови материјала за изград. и одржав.и остали трош. мат. за елект. и маш. одрж.	201.185.000	100.476.544	50%
Трошкови материјала за израду	293.525.000	185.586.964	63%

Ови трошкови су мањи од плана, зато што је Сектор развоја капацитета извео радове који су мањег обима од планираних и самим тим је утрошено мање материјала за изградњу. Трошкови хемикалија су у сагласности са квалитетом сирове воде и специфичним дозирањима.

2. Трошкови канцеларијског и осталог материјала, који износе **2.399.630** динара и чине 0,12% укупних трошкова.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Канцеларијски материјал	3.540.000	1.810.514	51%
Остали материјал	1.700.000	589.116	35%
Трошкови канцеларијског и осталог материјала	5.240.000	2.399.630	46%

3. Трошкови горива и енергената који износе **34.185.288** динара и чине 1,70 % укупних расхода. Ове пословне расходе чине:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови горива и мазива	43.000.000	32.743.674	76%
Трошкови угља	2.500.000	1.441.614	58%
Трошкови горива и енергената	45.500.000	34.185.288	75%

Трошкови горива и енергената су мањи од планираних из разлога што је Сектор развоја капацитета извео радове који су мањег обима од планираних. Самим тим је и потреба за ангажовањем планиране механизације и радних машина била у мањем обиму тако да су и трошкови горива и мазива нижи за 24% од планираних.

4. Трошкови електричне енергије који износе **194.831.330** динара и чине 9,69% укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови електричне енергије	250.000.000	194.831.330	78%

5. Трошкови резервних делова износе **6.650.254** динара и обухватају резервне делове за одржавање полутеретних, теретних и путничких возила, као и за грађевинске машине и специјална возила, делове за опрему и остале делове за инвестиционо одржавање,

резервне делове и опрему за хлорисање, као и делове потребне за ремонт пумпи и опреме неопходне за рад, а чине 0,33% укупних трошкова.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови резервних делова	15.535.000	6.650.254	43%

Трошкови резервних делова су мањи од планираних из разлога што је предузеће у претходном периоду зановило возни парк и самим тим смањило тај трошак.

6. Трошкови алата, инвентара, ауто гума и хтз опреме износе **9.038.138** динара и односе се између осталог на трошкове гума за грађевинске машине, теретна и путничка возила и чине 0,45% укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови алата и инвентара	8.800.000	2.011.460	23%
Трошкови ауто гума	8.160.000	1.106.373	14%
Трошкови хтз опреме	6.500.000	5.920.305	91%
Трошкови алата, инвентара, ауто гума и хтз опреме	23.460.000	9.038.138	39%

7. Трошкови бруто зарада и доприноса на терет послодаваца који износе **950.102.564** динара и чине 47,28% укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трош. бруто зарада и доприноса на терет послодавца	1.016.625.899	950.102.564	93%

8. Трошкови по уговорима и остале накнаде у износу **39.638.192** динара односе се на примања чланова Надзорног одбора и ангажовање радника преко Омладинске задруге који су обављали послове у сектору изградње и одржавања водоводне и канализационе мреже и чине 1,97% укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Тр. ангажовања запослених преко ОЗ	64.000.000	38.614.359	60%
Остале накнаде	200.000	134.945	67%
Примања Надзорног одбора	888.888	888.888	100%
Трошкови по уговорима и остале накн.	65.088.888	39.638.192	61%

Накнада члановима НО се исплаћује за Председника и два члана. Нето износ исплате се утврђује на основу Одлуке о висини накнаде за рад у Надзорном одбору. Сагласно обиму радова Сектора развоја капацитета и трошкови ангажовања запослених преко Омладинске задруге су мањи.

9. Друга примања у износу од **9.855.212** динара, чине 0,49% укупних расхода и односе се на:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Отпремнине	4.500.000	2.866.046	64%
Јубиларне награде	4.250.000	4.171.586	98%
Солидарна помоћ радницима	3.000.000	2.817.580	94%
Друга примања	11.750.000	9.855.212	84%

Исплаћено је 29 јубиларних награда, 6 отпремнина за одлазак у пензију, а солидарна помоћ је исплаћена за 37 радника.

10. Накнада трошкова у износу **19.151.364** динара, чини 0,95% укупних расхода и односи се на:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови дневница на службеном путу	1.200.000	919.102	77%
Трошкови превоза на радно место и са радног места	21.000.000	18.232.262	87%
Накнада трошкова	22.200.000	19.151.364	86%

11. Остала давања у износу **2.910.208** динара, чине 0,14% укупних расхода и односе се на поклон за Нову Годину за децу запослених радника. На основу члана 80. Колективног уговора из 2022. године Послодавац може да обезбеди деци запослених старости до 15 година живота један поклон за Нову годину и Божић у висини неопорезивог износа, у складу са законом.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Остала давања-пакетићи	3.000.000	2.910.208	97%

12. Трошкови транспортних услуга износе **3.127.230** динара и чине 0,16% укупних расхода. У ове трошкове спадају:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Остали транспорт - пошилјке	200.000	31.346	16%
ПТТ трошкови	3.800.000	3.095.884	81%
Трошкови транспортних услуга	4.000.000	3.127.230	78%

13. Трошкови услуга одржавања износе **5.399.860** динара и чине 0,27% укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови услуга одржавања	13.100.000	5.399.860	41%

14. Трошкови закупа пословног простора који износе **7.585.775** динара и чине 0,38% од укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови закупа пословног простора	10.000.000	7.585.775	76%

15. Трошкови сајамских услуга – нема.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Сајамске услуге	200.000	0	-

16. Трошкови реклама које износе **100.889** динара, чине 0,01% укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови реклама	150.000	100.889	67%

17. Трошкови осталих услуга које износе **64.942.282** динара, чине 3,23% укупних расхода и обухватају:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови комуналних услуга	6.800.000	6.004.019	88%
Трошкови услуга које се односе на испитивање воде и оцењивање усаглашености са прописима, осматрање бране, обавезно испитивање ПП апарата и хидраната, испитивање електроизолационе опреме, услуге одржавања, сервисирања, еталонирања и редовног оверавања опреме	9.000.000	9.747.451	108%
Трошкови путарина	200.000	166.290	83%
Трошкови раскопавања јавних површина	17.000.000	6.871.679	40%
Трошкови сагласности на изведена стања	14.586.000	9.541.956	65%
Разне услуге	26.460.000	22.865.126	86%
Остале услуге за СПОВ Цветојевац	1.055.000	1.428.200	135%
Остале услуге за одржавање	4.821.000	2.411.058	50%
Трошкови Сектора транспорта и грађ.маш.	7.900.000	5.906.503	75%
Трошкови осталих услуга	87.822.000	64.942.282	74%

18. Трошкови амортизације износе **121.344.434** динара и чине 6,04% укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови амортизације	124.000.000	121.344.434	98%

19. Трошкови резервисања за јубиларне награде и отпремнине износе **2.033.967** динара и чине 0,10% укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Резервисања за јубилар. награде и отпремнине	5.000.000	2.033.967	41%

20. Трошкови непроизводних услуга који износе **8.169.388** динара и чине 0,41% укупних расхода и обухватају:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови ревизије и консултантске услуге	2.600.000	853.179	33%
Трошкови стручног оспособљавања радника и услуга стручног усавршавања	1.910.000	966.908	51%
Трошкови изнајмљивања софтвера	2.190.000	3.237.191	148%
Трошкови прегледа радника	1.170.000	1.012.110	87%
Трошкови адвокатских услуга	0	2.100.000	-
Трошкови непроизводних услуга	7.870.000	8.169.388	104%

21. Трошкови репрезентације који износе **2.033.480** динара и чине 0,10% укупних расхода. Ови трошкови обухватају:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови угоститељских услуга и бифеа	800.000	2.033.480	254%
Трошкови репрезентације	800.000	2.033.480	254%

Трошкови репрезентације су увећани у односу на планиране због организовања Јубилеја поводом 120 година организованог водоснабдевања у Крагујевцу.

22. Трошкови премије осигурања, износе **7.378.660** динара и чине 0,37% укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови осигурања имовине	6.500.000	4.477.845	69%
Трошкови осигурања возила	3.100.000	2.684.336	87%
Трошкови осигурања лица	250.000	216.479	87%
Трошкови премије осигурања	9.850.000	7.378.660	75%

23. Трошкови платног промета, износе **2.627.020** динара и чине 0,13 % укупних расхода.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Трошкови платног промета	3.500.000	2.627.020	75%

24. Трошкови пореза и чланарина који износе **9.069.159** динара и чине 0,45% укупних расхода и обухватају трошкове пореза на имовину, накнаду за коришћење вода, накнаду за употребу моторних возила, порез на оружје, локалну комуналну таксу за истицање фирме у Баточини.

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Порез на имовину	3.000.000	3.168.858	106%
Накнада за коришћење вода	4.500.000	2.345.074	52%
Порез на употребу моторних возила	500.000	56.281	11%
Порез на употребу пловних објеката	0	16.721	-
Чланарине	1.500.000	1.700.693	113%
Порез на оружје	100.000	35.350	35%
Накнада за унапређење и заштиту животне средине	1.000.000	1.000.000	100%
Локална такса у Баточини и Книћу	600.000	596.476	99%
Накнада за посечено дрво	0	121.419	-
Сразмерни одбитак	0	28.288	-
Трошкови пореза и чланарина	11.200.000	9.069.159	81%

25. Остали нематеријални трошкови који износе **52.597.961** динар и чине 2,62% укупних расхода. У ове трошкове спадају:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Таксе	5.000.000	3.060.626	61%
Стручна литература	800.000	456.853	57%
Службене легитимације за превоз, поштанске и остале услуге	49.500.000	49.080.482	99%
Остали нематеријални трошкови	55.300.000	52.597.961	95%

II Финансијски расходи у периоду I – XII 2024. године износе **46.451.081** динар и чине 2,31% укупних расхода. Основне изворе финансијских расхода чине:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Расходи камата по кредитима банака	5.700.000	5.564.487	98%
Затезне камате	4.000.000	12.625.996	316%
Лизинг камата	2.500.000	2.374.173	95%
Камате за неблаговремено плаћене јавне приходе	10.000.000	20.675.131	207%
Камата на дугорочни кредит	2.500.000	0	-
Дозвољено прекорачење	6.300.000	5.207.145	83%
Негативне курсне разлике	0	4.149	-
Финансијски расходи	31.000.000	46.451.081	150%

Затезне камате у износу од 12.625.996 динара се односе на обрачунате камате од добављача, које се односе на претходни период, а испостављене су у текућем периоду.

III Остали расходи у периоду I – XII 2024. године износе **222.411.390** динара, чине 11,07% укупних расхода и обухватају:

НАЗИВ	I-XII 2024. ПЛАНИРАНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	I-XII 2024. ОСТВАРЕНА ВРЕДНОСТ У ДИНАРИМА	проценат остварења
Расходи по основу директног отписа обртних средстава	10.000.000	14.685.577	147%
Трошкови извршитеља	15.000.000	15.835.187	106%
Трошкови спорова	5.000.000	7.866.075	157%
Остали ванредни расходи	5.000.000	3.412.239	68%
Отпис потраживања по основу продаје купцима	20.000.000	132.687.715	663%
Расходи основних средстава	0	613.353	-
Расходи по основу расх.зал.мат. и опр.	0	256.744	-
Мањкови материјала	0	127.775	-
Обез.пот.остале имовине	0	37.473.678	-
Накнада штете трећим лицима	1.500.000	5.123.562	342%
Синдикат	3.000.000	4.329.486	144%
Остали расходи	59.500.000	222.411.390	374%

Остали расходи су увећани у односу на план због индиректног отписа потраживања од грађана старијих преко једне године.

Бруто добит из пословања Предузећа у периоду I – XII 2024. године износи **40.722.436** динара. Због одложених пореских расхода који износе **478.328** динара, а који представљају законску обрачунску категорију и који коригују резултат у билансу успеха, исказана је **нето добит** од **40.244.108** динара.

ПРЕГЛЕД НОВЧАНИХ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА НА ДАН 31.12.2024. ГОДИНЕ

Табела 28.

		у динарима	
		31.12.2023.	31.12.2024.
I	ПОТРАЖИВАЊА	1.526.246.691	1.723.531.321
1	Купци за воду – привреда	283.629.890	308.600.363
2	Купци за воду – грађани	1.128.617.129	1.296.355.931
3	Купци за услуге	77.300.685	74.388.426
4	Споразуми са потрошачима о измирењу дуга на рате	36.698.987	44.186.601
II	ОБАВЕЗЕ (А+Б)	737.264.256	611.655.348
A	Дугорочне обавезе	57.931.431	21.438.443
1	Дугорочни кредит АИК	13.432.067	0
2	Финансијски лизинг	44.499.364	21.438.443
Б	Краткорочне обавезе	679.332.825	590.216.905
1	Дозвољено прекорачење АИК банка	0	59.169.449
2	Дозвољено прекорачење Поштанска штедионица	73.810.713	0
3	Део дугор кредита АИК банка	76.468.876	20.062.902
4	Финансијски лизинг	27.287.219	23.000.613
5	Примљени аванси	148.755.162	135.855.750
6	Обавезе према добављачима у земљи	288.593.829	288.272.205
7	Обавезе према добављ. у иностранству	342.057	341.593
8	Обавезе за камате	35.026.764	34.167.231
8.1	Обавезе за камате за Пид	2.182.884	0
8.2	Камата за накн. за коришћење вода	32.582.076	33.975.100
8.3	Обавезе за камате на кредите	256.504	186.831
8.4	Обавезе за кам. на ком таксу Крагујевац	1.382	1.382
8.5	Обавезе за кам. на ком таксу Баточина	3.918	3.918
9	Обавезе за ПДВ	26.616.922	24.323.182
10	Накнаде за коришћење вода	2.350.828	4.709.674
11	Накнада за локалну таксу Баточина	0	62.875
12	Накнада за локалну таксу Кнић	5.075	10.253
13	Накнада за заштиту жив.сред.Крагујевац	25.573	80.790
14	Накнада за зашт. жив.сред Баточина	22.378	77.498
15	Накнада за зашт. жив.сред Кнић	27.429	82.890

Потраживања на дан 31.12.2024. године су у порасту у односу на исти период претходне године. Поред свих предузетих активности за повећање наплате воде, склапања репрограма и ангажовање јавних извршитеља, није дошло до смањења потраживања. Основни разлози су недовољна активност извршитеља, смањење рада привредних субјеката, непоштовање рокова за измирење обавеза по основу споразума и репрограма.

ИНВЕСТИЦИЈЕ

Табела 29. Техничка структура инвестиција

у динарима

РЕД. БР.	Техничка структура инвестиција	ПЛАН 2024	ОСТВАРЕНО 2023	ОСТВАРЕНО 2024	проценат остварења	
1	2	3	4	5	5:3	5:4
1	Грађевински радови	15.000.000	0	0	-	-
2	Опрема	187.735.000	15.621.866	12.613.776	7%	81%
3	Остало	800.000	375.454	1.473.320	185%	392%
4	Грађевинске машине	45.000.000	1.228.550	0	-	-
5	Возила	191.700.000	0	0	-	-
6	Пловни објекти	0	787.080	0	-	-
7	Нематеријална улагања	1.245.000	281.946	2.726.172	219%	967%
УКУПНО		441.480.000	18.294.896	16.813.268	4%	92%

Табела 30. Извори финансирања

у динарима

РЕД. БР.	Извори финансирања	ПЛАН 2024	ОСТВАРЕНО 2023	ОСТВАРЕНО 2024	проценат остварења	
1	2	3	4	5	5:3	5:4
1	Сопствена средства	441.480.000	18.294.896	16.813.268	4%	92%
УКУПНО		441.480.000	18.294.896	16.813.268	4%	92%

УЛАГАЊА У ОСНОВНА СРЕДСТВА

ЈКП „Водовод и канализација“ је у периоду I – XII 2024. године из сопствених средстава, уложило у инвестиције укупно 16.813.268 динара, од тога:

1. Вредност опреме је 12.613.776 динара:

	у динарима
Контејнер за течни хлор 1000 кг (7 комада)	5.071.700
Челична боца за хлор 120 л/150 кг (25 комада)	2.379.500
Рачунарска опрема	1.374.754
Турбидиметар (2 комада)	659.680
Хидроуређај модел гхх са мембранском посудом	449.800
UV спектрофотометар	350.000
УФ Мерач протока (2 комада)	349.520
Анализатор резидуланог хлора са комуникацијом (2 комада)	338.800
Филтер трака	329.000
Горња трака за тракасту филтер пресу	180.304
Таруп малчер прикључна машина за трактор	146.000
Пнеуматски заптивни блинд (3 комада)	137.276
Тевел детектор гаса (3 комада)	132.142
UPS APC 1500	94.870
Бушилица Makita (3 комада)	84.143
Пумпа Calpeda (2 комада)	81.010
Брусилица Makita (4 комада)	69.309
Векторски фреквентни регулатор (2 комада)	56.544
Чекић - бушилица Makita	55.177
Рачунска машина (3 комада)	43.550
Ауто спотер апарат	41.000
ПП апарати (2 комада)	35.900
Потапајућа пумпа за фекалну воду Pedrollo	35.406
Петостепена пумпа	35.400
Агрегат VGP 27000S Villager	31.499
Завртач Makita	31.493
Апарат за прање Villager	19.999

2. Вредност нематеријалних улагања износи 2.726.172 динара и то:

	у динарима
Услуга снимања бунара подводном камером свих дренажа	1.638.750
Софтвер – Gstarcad profesional standalone (7 комада)	537.422
Софтвер – 228 – 11548 SQL Server 2019 Standard	350.000
Софтвер – Dell Microsoft Windows Server 2019 Standard	200.000

3. Вредност пословног инвентара износи 1.473.320 динара и то:

	у динарима
Клима (17 комада)	918.000
Канцеларијски намештај	488.332
Калорифер (3 комада)	39.013
Панелни и уљани радијатор (3 комада)	27.975

ЈКП „Водовод и канализација“ је у 2024. години извршило активирање водоводних и канализационих прикључака у укупној вредности 46.270.000 динара. Вредност активираних водоводних прикључака је 33.868.000 динара, а активираних канализационих прикључака је 12.402.000 динара.

ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Током 2024. године остваривана је успешна интерна, али и екстерна комуникација са трећим лицима - Републичким заводом за статистику о истраживању отпада, овлашћеним кућама за преузимање и откуп отпада, Агенцијом за заштиту животне средине при Министарству заштите животне средине, Институтом за заштиту здравља Крагујевац, Институтом за јавно здравље Ћуприја, Заводом за здравствену заштиту радника д.о.о. Крагујевац, Републичком еколошком инспекцијом и сл.

Праћене су измене и допуне Закона о заштити животне средине и Закона о изменама и допунама Закона о управљању отпадом и изменама Закона о процени утицаја на животну средину, Правилника о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима, као и Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздуху из постројења за сагоревање.

У складу са важећим законским прописима и у циљу побољшања учинка заштите животне средине нашег предузећа, редовно су праћене активности које имају утицаја на животну средину.

Записи о примени законских захтева ажурно су вођени и ревидиран је Списак законске регулативе која се примењује у области заштите животне средине.

Предузете су мере у циљу правилног и законом прописаног управљања, разврставања и збрињавања отпада, на нивоу предузећа.

Са ЈКП „Шумадија“ склопљен је уговор о откупу отпадног папира, отпадних пнеуматика, пет амбалаже, електронског отпада као и грађевинског отпада (земља, камен, шут).

Количина предатог отпада у 2024. години је износила :

- 13.082,68 t грађевинског отпада, земље и камена,
- 0,86 t отпадног папира и картона,
- 0,32 t отпадних гума.

Овлашћеним кућама отпад је предаван уз пратећу документацију.

- У 2024. години урађено је периодично мерење загађујућих материја у ваздуху из стационарних извора на СПОВ „Цветовевац“, П „Водовод-Сервис“ и ВС „Гружа“ од стране Института за јавно здравље Ћуприја два пута годишње, на почетку и на крају грејне сезоне. Чишћење димоводних канала од стране ЈКП „Шумадија“ обавља се увек пре мерења емисије.

- Инцидената (одступања од законом прописаних граничних вредности) и удеса (непланираних испуштања и сл.) у животној средини није било.

- Сходно плану за 2024. годину, вршена је периодична провера знања запослених из области заштите животне средине према Програму обуке и Плану оспособљавања.

Укупно уложена средства за заштиту животне средине у оквиру ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац за 2024. годину су **1.729.714,45** динара.

ПЛАНИРАНИ БУДУЋИ РАЗВОЈ

ЈКП „Водовод и канализација“ снабдева водом становништво Крагујевца, Кнића, Баточине и Рогота из изворишта у систему за водоснабдевање - акумулација „Грошница“ и „Гружа“ и површинском водом из сливова река и подземним водама из алувиона Велике Мораве у реону села Брзан. На сва три система је заступљена комплетна технологија пречишћавања воде, као и дезинфекција хлорисањем помоћу гасних хлоринатора, али је уграђена опрема на свим водоводним системима у функцији од самих почетака њиховог рада тако да се и њихова старост мери деценијама. Инсталисани капацитет постројења за пречишћавање воде могу у перспективи да покрију потребе града у наредних 20 година, док изворишни капацитети могу да подмире потребе за наредних 5 до 10 година (зависно од хидролошке ситуације, развоја града и предузетих мера на смањењу губитака воде) уз опсежне мере реконструкције и доградње. Оно што је потребно урадити у наредном периоду је наставак поступног занављања и осавремењавања опреме кроз даљу аутоматизацију технолошких јединица за производњу и даљинско управљање водоводних система Гружа и Морава као и опреме за уштеду електричне енергије тј. набавку и уградњу пумпи са фреквентним регулаторима.

Неопходно је решавања проблема дугорочног снабдевања Крагујевца водом, пре свега кроз интензивирање радова на плану смањења губитака воде. Велики губици у мрежи су последица тога да је део мреже стар и често долази до пуцања водоводних линија. Неопходно је довођење водоводне мреже у стање које обезбеђује несметано и континуално снабдевање потрошача водом, кроз њену изградњу, одржавање и реконструкцију, као и брзо откривање и оспособљавање мреже у случају хаварија. То је сигуран показатељ да што пре мора да крене замена и реконструкција уличних линија, а посебно азбестних цеви којих има око 20 км, где су хаварије најчешће. ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац планира да у наредном периоду смањи своје губитке испод 40%. Смањењем губитка воде долази се до нових количина воде уз трошкове који су за 10 – 40 пута инвестиционо јефтинији него да се финансира у ново извориште. То је најбржи и најјефтинији начин да се дође до нових количина воде које су довољне за наредних 10 – 15, па и више година.

Предузеће да би обезбедило повољније окружење за живот наших суграђана и подигло ниво услуга планира да прошири канализациону мрежу у свим околним градским и приградским насељима града Крагујевца. Потребно је изградити нову секундарну и терцијалну мрежу, где не постоји, као и извршити реконструкцију постојећих фекалних колектора чији капацитети не одговарају тренутном стању и нивоу изграђености стамбених објеката. У оквиру пројекта „Чиста Србија“, који је тренутно у реализацији, планирана је изградња нових линија фекалне канализације на територији града Крагујевца. Завршетком радова предвиђених пројектом изградиће се комплетна мрежа фекалне канализације у дужини од 360 км. Такође је и предвиђена реконструкција постојећих канализационих линија и колектора који су дугогодишњом експлоатацијом оштећени и захтевају реконструкцију.

Потребно је и извршити одвајање атмосферске канализације на свим нивоима, од прикључака, па до преливних шаhti где је нелегално кишна канализација преспојена на фекалну мрежу. На тај начин би се спречило запушавање, изливање канализације а самим тим угрожавање људи и њихове безбедности.

Санитарне отпадне воде, из градских насеља, системом канализационе мреже одводе се до Система за пречишћавање отпадних вода, које се налази у Цветојевцу. Постројење које је изграђено осамдесетих година прошлог века дошло је у фазу потпуног обнављања, то јест потребно је одржати рад постројења у исправном стању док се ново постројење не изгради и пусти у рад.

У току 2019. урађена је Студија изводљивости за Пројекат прикупљања и пречишћавања отпадних вода за Град Крагујевац, којом се детаљном анализом постојећег стања постројења и уграђене опреме дошло до закључка да је исплативије изградити ново постројење за пречишћавање отпадних вода него извршити његову реконструкцију. Пројектом „Чиста Србија“ је предвиђена изградња новог постројења. Након пројектовања очекујемо да ће у наредних 5 до 10 година бити изграђено ново постројење за пречишћавање отпадних вода града Крагујевца, као и постројења у општинама Страгари и Баточина.

Предузеће мора да буде спремно да се прилагођава непрекидним променама које се догађају у његовој околини, јер само тако може да обезбеди даљу егзистенцију и развој.

Квалитет и квантитет услуга ЈКП „Водовод и канализација“ имају непосредан утицај на хигијенске прилике у граду, стандард грађана и функционисање привредних субјеката, тако да ово Предузеће врши делатност од посебног друштвеног интереса. Друштво је као циљ пред ЈКП „Водовод и канализација“ поставило потпуно задовољење потреба за здравом и питком водом уз максималну сигурност континуалности функционисања система допреме воде до потрошача и одвођења и пречишћавања отпадних вода.

Све активности које се спроводе ће имати за резултат ефикасније праћење производње, дистрибуције воде и заштите животне средине, а у циљу смањења трошкова кроз смањење губитака и омогућавању ефикасније контроле пословања ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац.

УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Пословање предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, финансијском ризику (девизном и каматном), кредитном ризику и ризику ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају умањењем изложености предузећа овим ризицима.

Предузеће не користи никакве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

ЈКП „Водовод и канализација“ је осетљиво на присуство системских ризика који подразумевају ризике економског окружења у оквиру државе, привредне гране и сл. на које не може да утиче: инфлација, промена пореских прописа, царинских прописа, лимитирање каматних стопа, привредног окружења, конкуренције, сировинске базе и сл.

Уколико постоје несистемски ризици, они се идентификују кроз успешност пословања управе предузећа.

Финансијски ризик

У свом пословању ЈКП „Водовод и канализација“ је изложено финансијским ризицима који се јављају као девизни ризик и ризик од промене каматних стопа. Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса.

Девизни ризик

Изложеност девизном ризику се односи на остале дугорочне финансијске пласмане, краткорочне финансијске пласмане, потраживања, готовину и готовинске еквиваленте, дугорочне кредите, остале дугорочне обавезе, краткорочне финансијске обавезе и обавезе из пословања номиниране у иностраној валути.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза у страним валутама на дан извештавања је следећа:

ДЕВИЗНИ РИЗИК

	у хиљадама динара			
	Имовина		Обавезе	
	2024	2023	2024	2023
ИЗНОС	-	-	42.685	67.767
	-	-	42.685	67.767
	2024		2023	
	10%	-10%	10%	-10%
ИЗНОС	(4.269)	4.269	(6.777)	6.777
	(4.269)	4.269	(6.777)	6.777

На основу обелодањене структуре имовине и обавеза у страним валутама евидентно је да је предузеће осетљиво на промене девизног курса ЕУР.

Осетљивост на апресијацију и депресијацију РСД за 10% у односу на поменуте стране валуте, представља процену руководства у погледу могућих промена курса РСД у односу на ЕУР.

Каматни ризик

ЈКП „Водовод и канализација“ је изложено ризику промене каматних стопа на пласманима и обавезама код којих су каматне стопе варијабилне. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и предузеће нема на располагању инструменте којима би ублажило његов утицај.

Структура пласмана и обавеза на дан 31. децембра 2024. и 2023. године са становишта изложености каматном ризику дата је у следећем прегледу:

КАМАТНИ РИЗИК	2024	2023
Финансијска средства		
Некаматносна	286.561	306.538
Каматносна (фиксна каматна стопа)	-	-
Каматносна (варијабилна каматна стопа)	422.874	381.477
	709.435	688.015
Финансијске обавезе		
Некаматносне	-	1.215
Каматносне (фиксна каматна стопа)	101.853	141.577
Каматносне (варијабилна каматна стопа)	531.407	566.591
	633.260	709.383

Кредитни ризик

Кредитни ризик представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак. Овај ризик обухвата дугорочне и краткорочне финансијске пласмане, потраживања, дате гаранције и јемства трећим лицима.

У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, предузеће је принуђено да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства предузећа. Износ максималне кредитне изложености ревидира се најмање једном годишње.

У случају повећања износа доспелих потраживања и сходно томе повећане изложености кредитном ризику, примењују се механизми предвиђени пословном политиком.

Изложеност кредитном ризику ограничена је углавном на потраживања од купаца на дан биланса. Номинални износ потраживања од купаца, пре извршене исправке вредности, састоје се од великог броја потраживања, од којих највећи део чине потраживања од купаца:

у хиљадама динара

Назив и седиште купца	2024	2023
Застава Камиони - стечај	64.760	64.760
Општина Баточина	28.009	32.741
Енергетика ДОО	9.476	15.388
Застава Оружје АД	8.220	11.823
Група Застава возила	9.014	9.014

Ризик ликвидности

Руководство ЈКП „Водовод и канализација“ управља ризиком ликвидности на начин да предузеће у сваком тренутку мора да испуњава све своје доспеле обавезе, као и одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа прилива финансијских средстава и доспећа обавеза.

Рочност доспећа финансијских обавеза дата је у следећој табели:

у хиљадама динара

2024. година	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 година	Укупно
Дугорочни кредити	20.063	20.943	-	41.006
Обавезе из пословања	289.199	-	-	289.199
Крат. финан. обавезе	80.910	-	-	80.910
Остале крат. обавезе	222.145	-	-	222.145
	612.317	20.943	-	633.260
2023. година	до 1 године	од 1 до 2 године	од 2 до 5 година	Укупно
Дугорочни кредити	-	34.703	21.472	56.175
Обавезе из пословања	291.190	-	-	291.190
Крат. финан. обавезе	175.570	-	-	175.570
Остале крат. обавезе	186.448	-	-	186.448
	653.208	34.703	21.472	709.383

Приказани износи засновани су на недисконтованим новчаним токовима на основу најранијег датума на који ће предузеће бити обавезно да такве обавезе намири (актуелни ануитетни план).

ИНДИКАТОРИ ОПШТЕ ЛИКВИДНОСТИ		2024. година	2023. година
1	ОБРТНА ИМОВИНА / КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	1,01	0,91
ИНДИКАТОРИ УБРЗАНЕ ЛИКВИДНОСТ			
2	ОБРТНА ИМОВИНА БЕЗ ЗАЛИХА / КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0,87	0,78

Коефицијент испод 1 показује присуство ризика ликвидности.

УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ КАПИТАЛА

У поступку управљања капиталним ризиком, циљ је очување могућности предузећа да послује по принципу сталности пословања, истовремено максимизирајући приносе власницима и другим интересним странама путем оптимизације односа дуга и капитала. Руководство прегледа структуру односа дугова и капитала на годишњој основи.

Анализира се капитал кроз показатељ задужености. Овај показатељ израчунава се као однос нето обавеза (задужености) и укупног капитала. Нето задуженост се обрачунава тако што се укупне финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупан капитал представља збир свих категорија капитала приказаних у билансу стања и нето задужености.

Показатељи задужености на дан 31. децембра 2024. и 2023. године су били следећи:

РИЗИК КАПИТАЛА

1. Обавезе (дугорочне и краткорочне)	769.116	858.138
2. Капитал	3.110.971	3.092.507
Коефицијент (1/2)	24,7%	27,7%

Укупне обавезе износе 24,7% укупног капитала и мање су за 3% у односу на претходну годину.

ДИРЕКТОР

Небојша Јаковљевић, дипл.еџц.